

VIDNYÁNSZKY ÉVA

Kárpátalján 1993-ig nem létezett magyar nyelvű professzionális színjátszás, legelőször a 80-as évek végén vetődött fel hivatalos közegben is egyfajta kisebbségpolitikai megfontolásból, hogy létesüljön egy magyar nyelvű színház valahol a térségben. Az akkori kulturális tárca és a járás illetékesei Vidnyánszky Attilát keresték meg, aki a kijevei főiskola rendező szakos hallgatója volt, hogy gyűjtsön össze olyan tehetséges fiatalokat, akik tanulói lehetnek a főiskola magyarok számára indítandó színművész osztályának. Végigjárták a középiskolákat, és hamarosan be is indult az első magyar osztály, 1993-ban pedig megalakult a Beregszászi Illyés Gyula Magyar Nemzeti Színház. Bár végleges épület (és fűtés) nélkül, de a környék falvaiban turnézva, már az első években jelentős nemzetközi díjakat, számtalan elismerést hoztak haza a fiatal tehetségek, akik közül ma többen már a budapesti Nemzeti Színház vezető művészei.

1994-ben ugyanitt még egy hasonlóan nagy jelentőségű művészeti, sőt színháztörténeti esemény történt a Beregszászi Színházban. **Vidnyánszky Éva**, a nagymuzsalyi általános iskola magyar- és rajz szakos oktatója megalapítja a színház keretein belül a Ficseri gyermek stúdiót, amely biztosítani hivatott a magyar színészutánpótlást Kárpátalján.

Az, hogy Kárpátalján ekkor ilyen rövid idő alatt, rendkívül nehéz körülmények között élvonalbeli, világszínvonalú színházi közösség és alkotás létrejöhetett, hogy az alig pár százezres kárpátaljai magyar közösségben ennyi tehetséges, a művészetek iránt elkötelezett fiatal tudtak találni és érvényre juttatni, az valóban nagyban köszönhető egy olyan pedagógusnak, aki évtizedek alatt még a szovjet elnyomó érában el tudta kezdeni a magyar nemzeti kulturális értékek átadását diákjai számára, aki tanári munkájában már akkor használta ösztönösen a drámapedagógia módszereit, amikor még csak elvétve olvasni lehetett arról.

Vidnyánszky Éva pedagógus színjátszó- és hagyományörző csoportjaiban, munkájában, foglalkozásain számtalan magyar gyermek vett részt, akinek egész életére meghatározó lett a művészeteken keresztül átadott szeretet, a magyar kultúra iránti elkötelezettség. Az itt elnyert magabiztossággal a diákszínjátszó körök – a nagy színházhoz hasonlóan – nemzetközi elismeréseket is elnyertek. **Vidnyánszky Éva** tanítványai ma is jelen vannak a kárpátaljai és magyarországi kulturális, oktatási és nevelési élet szinte minden területén. Saját elmondása szerint missziónak tekinti a minden gyerekben ott rejlő értékesség feltárását és annak tudatosítását, válogatás nélkül. Két sikeres fia (Vidnyánszky Attila, a Nemzeti Színház igazgatója, Vidnyánszky Zoltán, az MTA biológus kutatója) mellett tanítványa volt Trill Zsolt, Szűcs Nelli színművészek, vagy említsük Tarpai Viktória színésznőt, az egyik legfiatalabbat, aki ma *A sátán fattya* című filmben nyújtott alakításáért kap rengeteg nemzetközi elismerést, és talán egyik legkedvesebb neveltje, unokája ifj. Vidnyánszky Attila színész, rendező, aki művészi és közösségépítő tehetségében nagymamáját, **Vidnyánszky Évát** tekinti példaképének.

A Magyar Művészeti Akadémia Művészetelméleti Tagozata a művészeti nevelésben kiemelkedő több évtizedes alázatos pedagógusi munkájának elismerésként tagozati díját adományozza **Vidnyánszky Éva**, nyugalmazott tanárnak, művészeti nevelőnek.

Szeretettel gratulálunk!